

Redakčně upravená periodická zpráva o řešení projektu v roce 2010

Projekt *„Regionální disparity v dostupnosti bydlení, jejich
socioekonomické důsledky a návrhy opatření na snížení
regionálních disparit“*

WD-05-07-3

V Praze dne 18.1.2011

Obsah:

PLNĚNÍ AKTIVIT V ROCE 2010	3
AKTIVITY A0902 A A1002	3
AKTIVITA A1005	6
AKTIVITA A1003	7
AKTIVITA A1007	7
AKTIVITA A1001	7
AKTIVITA A1004	8
AKTIVITY A09101 A A09102	9
AKTIVITA A09103	9
OSTATNÍ AKTIVITY	10
PUBLIKAČNÍ AKTIVITA V ROCE 2010	10
SLUŽEBNÍ CESTY	14
ČERPÁNÍ PŘIDĚLENÝCH FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ A OSTATNÍ	16

Plnění aktivit v roce 2010

Průběh prací v roce 2010 odpovídal navrženému harmonogramu a byl v souladu s aktivitami předloženými v návrhu projektu.

V průběhu roku 2010 byla provedena každoroční aktivita A0905 - aktualizace regionálních disparit ve finanční a fyzické dostupnosti bydlení za rok 2009 formou zprávy o vývoji disparit umístěné v elektronické podobě na projektové internetové stránky www.disparity.cz a formou aktualizace dat v softwarové aplikaci disparitér prezentující vývoj regionálních disparit ve finanční a fyzické dostupnosti bydlení od roku 2000, jež je volně dostupná z projektových internetových stránek pro všechny zájemce. V průběhu roku 2010 byly rovněž ukončeny následující aktivity, které jsou stručně popsány v jednotlivých podkapitolách níže.

Aktivity A0902 a A1002

A0902 a A1002 (navazující na aktivity A0901 a A0805 a zejména pak na výsledky analýz důsledků vývoje finanční dostupnosti bydlení a regionálních rozdílů ve finanční dostupnosti bydlení na demografické chování, migraci za prací a sociální vyloučení) spočívali v redefinici a vytvoření nových nástrojů bytové politiky na zvýšení dostupnosti bydlení a snížení regionálních rozdílů v dostupnosti bydlení za účelem podpoření pro-rodinného jednání mladých lidí, zvýšení intenzity migrace za prací, snížení ohrožení sociálního vyloučení a zvýšení finanční dostupnosti bydlení seniorů.

V souladu s návrhem projektu byly tyto nové nástroje bytové politiky formulovány tak, aby směřovaly k procesům, které lze, a na základě výsledků předcházejících analýz také má význam, regulovat a podporovat; vzhledem k častým nezamýšleným důsledkům rozsáhlých intervencí státu se projekt prioritně zaměřil na rozsahem spíše menší, nicméně potenciálně velmi účinné nástroje bytové politiky. Návrhy těchto nástrojů byly simulačně testovány z pohledu jejich efektivity a efektivnosti (tedy správného zacílení a šetrnosti k veřejným výdajům), jejich nastavení vycházelo ze specifických českých podmínek, ale bylo inspirováno i mezinárodními zkušenostmi, a byl zkoumán soulad nastavení nástrojů s českým a evropským právem. V posledku byl kvalitativním výzkumem testován zájem o tyto nástroje mezi cílovou populací, pro kterou by měly být určeny - v průběhu roku 2010 proběhly dvě dvouhodinové skupinové diskuse s mladými lidmi a šest dvouhodinových skupinových diskusí s lidmi akutně ohroženými sociálním vyloučením (celkem 8 skupinových diskusí).

Po ukončení analytických a testovacích prací byly zjištěny, mezinárodní srovnání, výsledky empirických šetření a konkrétní parametry navrhovaných nástrojů shrnuty do čtyř studií typu *policy papers*, které byly vydány v průběhu roku 2010: 1. studie *Podpora dostupnosti bydlení pro lidi akutně ohrožené sociálním vyloučením – mezinárodní perspektiva a návrhy opatření v ČR* (příloha 1); 2. studie *Moderní nástroje sociálního bydlení pro mladé rodiny jako nepřímá podpora růstu porodnosti* (příloha 2); 3. studie *Regionální rozdíly ve finanční dostupnosti bydlení jako bariéra pro migraci za prací – analýza a možné nástroje státu* (příloha 3); 4. studie *Zvýšení variability bytového fondu: nové nástroje pro zvýšení dostupnosti bydlení se zřetelem na seniory* (příloha 4). Každá studie standardně obsahuje přibližně desetistránkové *executive summary* shrnující hlavní závěry, odůvodnění a parametry daného nástroje. O některé studie byl následně tak velký zájem, že bylo nutné provést dotisk – v současnosti se všechny studie nabízí též ke stažení na projektových internetových stránkách.

Největší ohlas vyvolal společný nástroj na zvýšení dostupnosti bydlení pro mladé domácnosti a domácnosti ohrožené sociálním vyloučením (systém garantovaného bydlení, doplněný pro určité kategorie domácností o prostupné bydlení – tréninkové bydlení) a nástroj na zvýšení finanční dostupnosti bydlení seniorů.

Řešitelský tým následně věnoval velkou část své pracovní aktivity prezentaci některých nástrojů a jejich diseminaci mezi co největší okruh aktérů. Systém garantovaného bydlení byl prezentován na:

- semináři pro lokální konzultanty Agentury pro sociální začleňování při Úřadu vlády ČR v prostorách Agentury 26.1. 2010;
- kulatém stole „Moderní nástroje sociálního bydlení pro mladé rodiny“ konaném v Sociologickém ústavu AV ČR 17.2. 2010 za účasti zástupců soukromých pronajímatelů, MMR, obcí a Agentury pro sociální začleňování při Úřadu vlády ČR;
- semináři pro zástupce obcí Královéhradeckého kraje organizovaném 4.3. 2010 krajským úřadem Královéhradeckého v Hradci Králové;
- semináři pro neziskové organizace působící v oblasti bezdomovectví a romské problematiky (Naděje, Armáda spásy, IQ Roma Servis, Romodrom, Centrom a další) „Podpora dostupnosti bydlení pro lidi akutně ohrožené sociálním vyloučením – mezinárodní perspektiva a návrhy opatření v ČR“, který proběhl 14.4. 2010 na Úřadu vlády (Strakova akademie) a byl zorganizován Agenturou pro sociální začleňování při Úřadu vlády ČR;
- jednání pracovní skupiny pro problematiku sociálního začleňování Svazu měst a obcí ČR 27.4. 2010 v Kongresovém centru Praha, sídle Svazu měst a obcí ČR;
- setkání s ministrem místního rozvoje a náměstkem ministra místního rozvoje 4.5. 2010 na Ministerstvu pro místní rozvoj;
- meziresortním jednání ředitelů odborů MMR, MPSV a Agentury pro sociální začleňování při Úřadu vlády ČR 25.5. 2010 na Ministerstvu pro místní rozvoj;
- konferenci „Návrh sociálního (podporovaného) bydlení“ konané 9.6. 2010 na Úřadu vlády (Strakova akademie) a zorganizované Agenturou pro sociální začleňování při Úřadu vlády ČR výhradně pro účel diskuse navrhovaného nástroje. Konference byla otevřena vládním zmocněncem pro lidská práva a zúčastnili se jí zástupci významných soukromých pronajímatelů (RPG, Czech Property Investment, Občanské sdružení majitelů domů a bytů a další), obcí (Praha, Brno, Hradec Králové, Roudnice n. Labem a další), Svazu měst a obcí (bytové komise, pracovní skupiny pro sociální začleňování), nájemníků (Sdružení obrany nájemníků), družstevníků (Svaz českých a moravských bytových družstev a další), neziskových organizací (Centrom, IQ Roma Servis a další), pojišťoven (Česká asociace pojišťoven), MMR, MPSV, ombudsmana a dalších organizací;
- konferenci „Centrom – problematika bydlení romských komunit“ organizované 17.6. 2010 neziskovou organizací Centrom, o.p.s., v Hradci Králové;
- III. národním workshopu „Nové nástroje bytové politiky“ organizovaném Institutem regionálních informací (řešitelským týmem) v přímé souvislosti s plněním aktivit tohoto projektu v Brně 21.9. 2010 (viz podrobnosti dále);
- konferenci „Centrom – problematika bydlení romských komunit“ organizované 23.9. 2010 neziskovou organizací Centrom, o.p.s., v Karviné;
- workshopu „Dostupnosť bývania pre nízko-príjmové skupiny“ pořádaném 30.9. 2010 v Bratislavě slovenským Sociologickým ústavem Akademie věd;
- konferenci „Chudoba, záležitost nás všech“ pořádané Oblastní charitou v Hradci Králové v prostorách Univerzity Hradec Králové 20.-21.10. 2010.

Obecně byl navrhovaný nástroj, systém garantovaného bydlení doplněný o formy prostupného bydlení, hodnocen kladně od všech zainteresovaných stran a podařilo se dosáhnout unikátního konsensu podpory nástroje napříč obvykle nesourodými zájmy reprezentantů jednotlivých aktérů na trhu bydlení - tj. zajistit širokou podporu ze strany obcí (bytová komise Svazu měst a obcí vydala své kladné stanovisko), soukromých pronajímatelů, nájemníků, družstevníků, neziskových organizací, ombudsmana i pojišťoven. Nástroj byl prezentován i prostřednictvím masových médií laické veřejnosti (ČTK, ČRo1, ČT1, HN). Na konferenci na Úřadu vlády byla vytvořena pracovní skupina a následně též koordinační výbor pro realizaci pilotu systému garantovaného bydlení. Pilotní odzkoušení nástroje by ráda provedla přímo Agentura pro sociální začleňování při Úřadu vlády ČR. Pro detailnější přípravu pilotu se uskutečnilo první jednání koordinačního výboru (kde byl potvrzen zájem MPSV i MMR pilot realizovat) a ze strany řešitelského týmu byl následně připraven konkrétní projekt realizace pilotu obsahující finanční i právní udržitelnost, rozpočet a časový harmonogram pilotu. Pilotní lokality budou vybrány samotnou Agenturou. Bohužel z důvodu pomalejšího naplňování garančního fondu nezbytného pro realizaci pilotu došlo ke zdržení v původním časovém plánu, které by však realizaci pilotu nemělo ohrozit.

Systém garantovaného bydlení byl rovněž zahrnut do návrhu vládní strategie sociálního začleňování připravované pro vládu ČR Agenturou pro sociální začleňování při Úřadu vlády ČR. Další doporučení vyplývající z vydaných studií, například novelizace příspěvku na bydlení a zavedení systému sociálního bydlení, byly zakomponovány do stejné koncepce prostřednictvím řízení pracovní skupiny pro prioritu sociálního bydlení. Řešitelský tým tak z pověření Agentury pro sociální začleňování vedl jednání pracovní skupiny pro naplnění priority „sociální bydlení“ v rámci vládní strategie pro sociální začleňování, což umožnilo účinnější aplikaci výsledků projektu přímo do připravované vládní strategie. Dva členové řešitelského týmu se stali přímými konzultanty Agentury pro sociální začleňování a pokusili se aplikovat některé parametry nástroje garantovaného bydlení přímo ve dvou pilotních lokalitách: Roudnice n. Labem a Holešov.

Nástroj na zvýšení finanční dostupnosti bydlení pro seniory ohrožené sociálním vyloučením byl prezentován na:

- diskusním odpolední s představením činnosti IRI, pořádaném pro zástupce měst a obcí a dalších institucí dne 24. 2. 2010 v hotelu Velká Klajdovka v Brně;
- setkání se zástupci bytového odboru a vedením města Brna;
- dvou setkáních se zástupci soukromých pronajímatelů; v Praze a v Brně, kde byl proveden průzkum zájmu o uplatnění navrženého nástroje;
- konferenci "Udržitelný rozvoj měst", kterou pořádala Týmová iniciativa pro místní a udržitelný rozvoj, o.s. ve dnech 25.-26. 10. 2010 v Jablonci n. Nisou, kde využití podpořili všichni účastníci konference v závěrech konference, které byly formou tzv. "Jablonecké výzvy" zaslány předsedovi vlády ČR;
- III. národním workshopu „Nové nástroje bytové politiky“ organizovaném Institutem regionálních informací (řešitelským týmem) v přímé souvislosti s plněním aktivit tohoto projektu v Brně 21.9. 2010 (viz podrobnosti dále);
- pracovním workshopu pro nově zvolené zastupitele městských částí a města Brna a zástupců Rady seniorů dne 9. 12. 2010 v Brně.

Výsledky těchto dvou aktivit (a aktivit, které je předcházely) byly vedle výše zmíněných studií typu *policy papers* shrnuty do některých kapitol vědecké recenzované monografie s názvem *Bydlení v regionech*, která byla vydána nakladatelstvím Professional Publishing

v listopadu roku 2010 (obsah monografie - příloha 5). Předkládaná monografie se jako první u nás snaží komplexněji popsat důsledky vývoje dostupnosti bydlení a regionálních rozdílů v dostupnosti bydlení na vybrané sociální fenomény; snaží se zhodnotit vybrané nástroje státu, které jsou zaměřeny na zvýšení dostupnosti bydlení a snížení regionálních disparit v dostupnosti bydlení. Tato monografie může sloužit nejen jako důležitý informační zdroj pro vědeckou komunitu, které je prioritně určena, ale také jako důležitý podklad při rozhodování o budoucím směřování bytové či celkové hospodářské politiky naší země. Monografie byla diseminována mezi potenciální uživatele, vědecká a univerzitní pracoviště a je volně k prodeji. Výsledky těchto aktivit byly rovněž publikovány v odborném časopise architektů ERA 21 (celkem 5 příspěvků); jiné výsledky těchto aktivit pak byly shrnuty do dvou statí, které byly do konce roku 2010 zaslány k publikaci v časopise Veřejná správa (časopise pro širší odbornou veřejnost) a čekají na své uveřejnění v roce 2011. Výsledky těchto aktivit byly rovněž prezentovány na mezinárodní vědecké konferenci European Network for Housing Research 2010 v Istanbulu. V neposlední řadě, výsledky aktivity týkající se demografického chování mladé generace budou zpracovány do statě, která bude na začátku roku 2011 zaslána k recenznímu řízení do recenzovaného odborného časopisu.

Aktivita A1005

Aktivita A1005 spočívala v redefinici a vytvoření nových nástrojů bytové politiky na zvýšení fyzické dostupnosti bydlení a snížení regionálních disparit ve fyzické dostupnosti bydlení. V souladu s návrhem projektu byly i v tomto případě nástroje testovány z hlediska jejich efektivity, efektivnosti, souladu s právními normami atd. Tato aktivita je prezentována dvěma nástroji. Prvním nástrojem je nástroj neinvestiční povahy - vzdělávací projekt - k aplikaci nových forem správy stavebních objektů jako prostředku ke zvýšení udržitelnosti staveb a zvýšení obecné informovanosti o udržování, úpravách a obnovách staveb. Konkrétní parametry tohoto nástroje byly shrnuty do studie typu *policy paper*, která byla vydána v průběhu roku 2010: *Zvyšování kvalifikace správců bytových domů jako nástroj udržitelnosti užitku bytového fondu a fyzické dostupnosti bydlení* (příloha 6), který byl zaslán na významné instituce zabývajícími se problematikou bydlení (Česká společnost pro rozvoj bydlení, Ústav územního rozvoje, ÚRS a další). Vysoké školy a univerzity které se zabývají sociální geografii (PřF UP Olomouc, PřF OU Ostrava, PřF MU Brno) a na statutární města ČR. Studie je v současnosti volně ke stažení na internetových stránkách projektu www.disparity.cz.

Druhým nástrojem vytvořeným v rámci této aktivity je urbanistická kalkulačka nazvaná "URBANKA". Jde v podstatě o nový metodický přístup pro odhad bytové potřeby, promítnuté do potřeby nových rozvojových ploch vymezovaných v procesu územního plánování. Konkrétní parametry nástroje byly shrnuty do studie typu *policy paper*, která byla vydána v průběhu roku 2010: *Urbanka: urbanistická kalkulačka* (příloha 7), která je v současnosti volně ke stažení na internetových stránkách projektu www.disparity.cz. Dále byla vyvinuta a podpůrná on-line Internetová aplikace, přístupná veřejnosti z adresy www.iri.cz/urbanka, která je od konce roku 2010 dostupná odborné veřejnosti z internetový stránek projektu www.disparity.cz

Výsledky aktivity (a aktivit, které je předcházely) byly vedle výše zmíněného shrnuty do některých kapitol vědecké recenzované monografie s názvem *Bydlení v regionech*, která byla vydána nakladatelstvím Professional Publishing v listopadu roku 2010. Předkládaná monografie se jako první u nás snaží komplexněji popsat důsledky vývoje dostupnosti bydlení a regionálních rozdílů v dostupnosti bydlení na vybrané sociální fenomény; snaží se zhodnotit

vybrané nástroje státu, které jsou zaměřeny na zvýšení dostupnosti bydlení a snížení regionálních disparit v dostupnosti bydlení. Tato monografie může sloužit nejen jako důležitý informační zdroj pro vědeckou komunitu, které je prioritně určena, ale také jako důležitý podklad při rozhodování o budoucím směřování bytové či celkové hospodářské politiky naší země. Výsledky aktivity byly rovněž shrnuty do jedné statě, která byla zaslána do konce roku 2010 do časopisu *Veřejná správa*, kde čeká na své uveřejnění v roce 2011. Oba navrhované nástroje bytové politiky byly představeny na III. národním workshopu organizovaném řešitelským týmem v Brně a urbanistická kalkulačka navíc na odborné konferenci Územní plánování a geografické informační systému 2010, kterou pořádala Česká asociace pro geoinformace v červnu 2010, kde byla účastníky pozitivně přijata.

Aktivita A1003

Aktivita A1003 spočívala v uspořádání II. národního workshopu. II. národní workshop byl uspořádán 18.2. 2010 v Ostravě pro odborníky z vědeckých institucí a univerzit, představitele centrální i lokální veřejné správy, nevládních neziskových organizací i soukromého sektoru a zaměřil se prioritně na důsledky vývoje finanční dostupnosti bydlení a regionálních rozdílů ve finanční dostupnosti bydlení. Příspěvky byly soustředěny na CD; sborník z workshopu nebyl vydán proto, že mnohé příspěvky byly buď vydány formou kapitol ve výše uvedené vědecké monografii *Bydlení v regionech* nebo budou vydány v závěrečné monografii připravované na rok 2011. V rámci workshopu vystoupili, mimo jiné, i vrchní ředitelka odboru bytové politiky MMR, náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje, náměstek primátora Statutárního města Ostravy, ředitel Státního fondu rozvoje bydlení a proděkan Fakulty stavební VŠB-TU Ostrava. Všechny příspěvky na II. národním workshopu byly zveřejněny na internetových stránkách projektu www.disparity.cz.

Aktivita A1007

Aktivita A1007 spočívala v uspořádání III. národního workshopu. III. národní workshop byl uspořádán v Brně dne 21.9. 2010 Institutem regionálních informací, konal se v reprezentačních prostorách primátora města Brna a záštitu nad ním převzal náměstek primátora města Brna, Ing. Oliver Pospíšil. Workshopu se zúčastnili představitelé veřejné správy i samosprávy měst a obcí, vysokých škol a dalších výzkumných a odborných institucí a dále i zástupci občanských sdružení a neziskových organizací. V rámci workshopu byly představeny nově navržené nástroje, směřující ke snížení regionálních disparit v dostupnosti bydlení, navržené v rámci řešeného projektu všemi řešitelskými pracovišti. V rámci jednání workshopu byl dán prostor diskusi k jednotlivým nástrojům a současně i zástupcům města Brna, aby představili bytovou politiku města Brna. Všechny příspěvky na III. národním workshopu byly zveřejněny na internetových stránkách projektu www.disparity.cz.

Aktivita A1001

Aktivita A1001 spočívala v šetření mezi zástupci obcí a skupinami domácností akutně ohroženými sociálním vyloučením, a to ve vybraných třech krajích. Rozhovory se sociálními pracovníky (celkem 15 rozhovorů, pět v každém kraji) i skupinové diskuse řízené profesionálním moderátorem (celkem 6 skupinových diskusí, dvě v každém kraji) k problematice sociálního vyloučení a hlavních faktorů způsobujících vyloučení i faktorů

úspěšné reintegrace byly ukončeny do 30.6. 2010. Během skupinových rozhovorů byly testovány i navrhované nástroje bytové politiky. Výsledky těchto šetření byly následně zpracovány kvalitativními sociologickými metodami zpracování a shrnuty do Závěrečná zpráva z aktivity A1001 (příloha 8), jež byla do konce roku 2010 umístěna na internetové stránky projektu www.disparity.cz. Vybrané závěry byly využity k sepsání jedné statě do časopisu Veřejná správa; ta byla do konce roku 2010 zaslána do redakce a čeká na své uveřejnění v roce 2011. Vybrané výsledky budou rovněž využity k sepsání jedné statě do odborného recenzovaného časopisu, která bude na začátku roku 2011 zaslána k publikaci. Z rozhovorů se sociálními pracovníky a z diskusí přímo s lidmi, kteří se potýkají s nedostatečným přístupem k bydlení, vyplynulo, že příčin ztráty bydlení je celá řada, ovšem právě nahromadění nejrůznějších problémů (rozvod, závislost, nezaměstnanost, dluhy nebo propuštění z výkonu trestu) spolu s podceněním situace a nevyhledáním včasné pomoci vede k tomu, že se člověk ocitá na ulici. Finanční dostupnost bydlení není prioritní příčinou ztráty bydlení a následného sociálního vyloučení, nicméně pokud domácnost bydlení ztratila, získat jej zpět na volném trhu je z důvodu diskriminace (znevýhodnění), dluhů a tentokrát i finanční dostupnosti bydlení (vysokých vstupních nákladů) velmi obtížné. Finanční dostupnost bydlení je tak jednou z velkých bariér reintegrace sociálně vyloučených domácností.

Aktivita A1004

Aktivita A1004 (analogicky chybně duplicitně zadaná aktivita A1006) byla zaměřena na měření vnitroregionálních rozdílů v dostupnosti bydlení na úrovni ORP a okresů uvnitř tří vybraných krajů. Metodika měření vnitroregionálních rozdílů ve vybraných 4 krajích ČR byla dohodnuta na koordinačních schůzkách řešitelů a následně proběhl sběr dat ve všech 4 krajích. Vybrané výsledky měření byly srovnány a analyzovány standardními metodami statistické analýzy; vybrané výsledky byly rovněž převedeny do kartogramů a shrnuty do Závěrečná zpráva z aktivity A1004 (příloha 9), která byla do konce roku 2010 umístěna na internetových stránkách projektu www.disparity.cz. Výsledky analýz ukazují, že prostorové vzorce se u jednotlivých ukazatelů demografického chování, fyzické a finanční dostupnosti značně liší. Při hodnocení vnitroregionálních disparit je tedy nezbytně nutné odlišovat různé typy zkoumaných jevů. Rovněž míra vnitrokrajských disparit je proměnlivá. Největší disparity uvnitř zkoumaných krajů byly zjištěny u intenzity bytové výstavby, nejmenší disparity byly u demografických ukazatelů typu úhrnná plodnost nebo věk matky při narození dítěte. Platí také, že vnitroregionální rozdíly ve finanční dostupnosti jsou obecně větší u bytů s regulovaným nájemným než u bytů tržním nájemným nebo u cen vlastnického bydlení. Zatímco tržní nájemné a ceny vlastnického bydlení mají tendenci se přizpůsobit příjmům místních obyvatel, výše regulovaného nájemného výši příjmů obyvatel příliš nekopírovala. Mezi městy i obvody obcí s rozšířenou působností lze ve všech třech zkoumaných krajích možno identifikovat dva zvláštní typy. První typ představují „suburbánní centra“, v nichž se kombinují vysoké náklady na bydlení s vyšší intenzitou výstavby i vyšší plodností. Druhý typ představují „regionální periferie“, pro které jsou charakteristické relativně nízké náklady na bydlení s pojené s nižší intenzitou výstavby a nižší plodností. Ve městech a obvodech obcí s rozšířenou působností, které nepatří ani k jednomu z výše uvedených typů, lze nalézt nejrůznější kombinace proměnných popisující demografické chování a finanční a fyzickou dostupnost.

Aktivity A09101 a A09102

Aktivity A09101 a A09102 se věnovaly klasifikaci hlavních skupin domácností ohrožených krizí a tvorbě nástrojů pro domácnosti nejvíce zasažených hospodářskou krizí. Pro identifikaci hlavních skupin domácností ohrožených dopady hospodářské krize bylo využito celé řady datových souborů a následně byla vytvořena zpráva, která byla do 30.6. 2010 umístěna na internetových stránkách projektu www.disparity.cz. Po následném mezinárodním srovnání a simulačním otestování případných nástrojů bytové politiky na podporu finanční dostupnosti bydlení domácností nejvíce ohrožených dopady hospodářské krize byla identifikace domácností ohrožených krizí i simulace nástroje bytové politiky zpracovány do souhrnné studie typu *policy paper*, která byla vydána v průběhu roku 2010: *Dopady hospodářské krize na finanční dostupnost bydlení – analýza a možné nástroje státu* (příloha 10). Tato studie byla do konce roku 2010 diseminována mezi hlavní potenciální uživatele z řad zástupců státní správy, krajské a lokální samosprávy, i zástupců akademické obce. V současnosti je studie volně ke stažení na internetových stránkách projektu www.disparity.cz. Mimo publikaci ve studii byly vybrané závěry týkající se identifikace domácností ohrožených dopady ekonomické krize publikovány též v jedné kapitole monografie *Bydlení v regionech*. Dopady ekonomické krize na finanční dostupnost bydlení a navrhovaný nový nástroj bytové politiky, který by měl být, vedle stávajícího příspěvku na bydlení, využit jen v případě, že se zvýší míra nesplácení hypotečních úvěrů ze strany vlastníků bydlení do té míry, že by tato skutečnost ohrožovala stabilitu finančního sektoru a hospodářství země, byl diskutován prozatím jen se zástupci MMR. Bylo konstatováno, že za stávající situace není nutné tento nástroj aplikovat; analýza nicméně poukázala na rizika související se zvyšováním podílu vlastnického bydlení na bytovém fondu země a tak i nebezpečí hlubších dopadů potenciálních ekonomických krizí v budoucnu, které si mohou aplikaci podobného nástroje vyžádat.

Aktivita A09103

Cílem aktivity A09103 bylo zejména zhodnocení efektivity a efektivnosti stávajících opatření na zvýšení fyzické dostupnosti bydlení v panelové výstavbě, zhodnocení dalších zamýšlených i nezamýšlených efektů stávajících opatření, shrnutí dosavadních zkušeností a hledání odpovědi na otázku: Má průmyslová výstavba bytů budoucnost? Z analýz vyplynulo, že je třeba myšlenku energetické náročnosti promítnout do širších souvislostí. Nové podněty by měly formovat nové konstrukční systémy, účinnější systémy technického zařízení budov, nové formy ekonomického sdílení nákladů a jejich rizik. Stávající konstrukční systémy užívané v závěru minulého století se vyčerpaly jak svým sociálním poselstvím, tak jejich technickou komponentou. Prodloužení nebo nalezení nových řešení není a nebude snadnou záležitostí. Mezikrok, který vedl k suburbanizaci mnoha měst v minulých dvaceti letech, není řešením novým, ani řešením dlouhodobě udržitelným. Úkoly které si nová výstavba bytových, ale i občanských staveb klade, lze řešit pouze na novém základě chápání konstrukce a vnitřního prostředí domu a bytu. Vzniká výrazná potřeba podpořit změny ve způsobu hledání nových řešení a realizace nových progresivních projektů. Výsledky aktivity byly prezentovány na 2. mezinárodní konferenci Bytové domy-moderní formy výstavby a revitalizace pořádané dne 4. listopadu 2010 v budově Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství na Václavském náměstí v Praze. Akce se konala pod záštitou Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva pro životní prostředí ČR. Spoluorganizátorem konference byla Fakulta stavební VŠB-TU.

Ostatní aktivity

Vedle ukončených aktivit započala v roce 2010 rovněž práce na aktivitách A10101, A10102, A10103 a A10104 – vesměs aktivitách rozšířené části projektu. Pro účely těchto aktivit byla připravena jednotlivými odpovědnými řešiteli metodika, která byla prodiskutována všemi členy řešitelského týmu na koordinačních schůzkách řešitelů. V současné době pak probíhá realizace těchto aktivit - jejich plánované ukončení je na konci roku 2011.

Publikační aktivita v roce 2010

V roce 2010 se projekt dostal do fáze diseminace hlavních zjištění a proto většina publikačních aktivit směřovala k oslovení potenciálních uživatelů navrhovaných nástrojů. Pro všechny aktivity a za řešení projektu za celý rok 2010 lze shrnout následující publikační výsledky a konferenční příspěvky:

Editorství vědecké monografie

- F. Kuda, M. Lux (eds.). *Bydlení v regionech. Důsledky regionálních rozdílů v dostupnosti bydlení*. Praha: Professional Publishing.
- V. Beran, F. Kuda (eds.). *Bytové domy – nové formy výstavby a revitalizace*. Praha: Nakladatelství ČVUT Praha.

Kapitoly ve vědeckých monografiích

- Mikeszová, M., M. Lux., J. Sládek. 2010. „Důsledky vývoje cen bydlení na potenciální i akutní ohrožení finanční nedostupností bydlení.“ Pp. 11-47 in F. Kuda, M. Lux. (eds.). *Bydlení v regionech. Důsledky regionálních rozdílů v dostupnosti bydlení*. Praha: Professional Publishing.
- Kostelecký, T., J. Vobecká. 2010. „Souvislost mezi finanční dostupností bydlení a porodností v regionech České republiky.“ Pp. 49-71 in F. Kuda, M. Lux (eds.). *Bydlení v regionech. Důsledky regionálních rozdílů v dostupnosti bydlení*. Praha: Professional Publishing.
- Sunega, P., M. Lux. 2010. „Vliv regionálních rozdílů v dostupnosti bydlení na migraci za prací.“ Pp. 73-93 in F. Kuda, M. Lux (eds.). *Bydlení v regionech. Důsledky regionálních rozdílů v dostupnosti bydlení*. Praha: Professional Publishing.
- Poledník, M. 2010. „Územní diferenciaci bytové výstavby po roce 2001 a její vliv na regionální rozdíly ve fyzické dostupnosti bydlení.“ Pp. 95-122 in F. Kuda, M. Lux (eds.). *Bydlení v regionech. Důsledky regionálních rozdílů v dostupnosti bydlení*. Praha: Professional Publishing.
- Zdařilová, R., P. Otipka, J. Česelský. 2010. „Důsledky podpor vybraných nástrojů bytové politiky v ČR na regionální disparity ve fyzické dostupnosti bydlení.“ Pp. 123-150 in F. Kuda, M. Lux (eds.). *Bydlení v regionech. Důsledky regionálních rozdílů v dostupnosti bydlení*. Praha: Professional Publishing.
- Zdařilová, R. 2010. „Bytové domy v duchu design for all.“ Pp. 177-182 in V. Beran, F. Kuda (eds.). *Bytové domy-moderní formy výstavby a revitalizace*. Praha: České vysoké učení technické v Praze.
- Česelský, J., Kuchtová, R. 2010. „Sídlištní bydlení jako součást komplexního urbánního prostředí“ Pp. 67-74 in V. Beran, F. Kuda (eds.) *Bytové domy – moderní formy výstavby a revitalizace*. Praha: Nakladatelství ČVUT.

- Kuda, F., Koudela, V. 2010. „Vzdělávací program ke zvýšení fyzické dostupnosti bydlení a snížení rozdílů ve fyzické dostupnosti bydlení“ Pp. 57-66 in V. Beran, F. Kuda (eds.) *Bytové domy – moderní formy výstavby a revitalizace*. Praha: Nakladatelství ČVUT.
- Kuta, V., Kuda, F. 2010. „Některé problémy současného bydlení“ Pp. 75 -78 in V. Beran, F. Kuda (eds.) *Bytové domy – moderní formy výstavby a revitalizace*. Praha: Nakladatelství ČVUT.

Odborné studie typu policy papers

- Lux, M., M. Mikeszová, P. Sunega 2010. *Podpora dostupnosti bydlení pro lidi akutně ohrožené sociálním vyloučením – mezinárodní perspektiva a návrhy opatření v ČR*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 64 s.
- Lux, M., T. Kostecký, P. Sunega, J. Vobecká, J. Sládek 2010. *Moderní nástroje sociálního bydlení pro mladé rodiny jako nepřímá podpora růstu porodnosti*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 50 s.
- Sunega, P., M. Lux, M. Mikeszová 2010. *Regionální rozdíly ve finanční dostupnosti bydlení jako bariéra pro migraci za prací – analýza a možné nástroje státu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 54 s.
- Mikeszová, M., P. Sunega, T. Kostecký, M. Lux, J. Sládek 2010. *Dopady hospodářské krize na finanční dostupnost bydlení – analýza a možné nástroje státu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 67 s.
- Kadlecová, M., H. Vařejková 2010. *Zvýšení variability bytového fondu – nové nástroje pro zvýšení dostupnosti bydlení se zřetelem na seniory*. Brno: Institut regionálních informací, s.r.o., 80 s.
- Hadlač, M., M. Kadlecová, M. Poledník 2010. *URBANKA, urbanistická kalkulačka*. Brno: Institut regionálních informací, s.r.o., 36 s.
- Kuda, F., V. Koudela. 2010. *Zvyšování kvalifikace správců bytových domů jako nástroj udržitelnosti užitku bytového fondu a fyzické dostupnosti bydlení*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 125 s.

Články v časopisech pro širší odbornou veřejnost

- Lux, M., P. Sunega 2010. „Vliv regionálních rozdílů v dostupnosti bydlení na migraci za prací“. *ERA 21 10 (3)*: 61-62.
- Mikeszová, M., M. Lux 2010. „Regionální rozdíly ve finanční dostupnosti bydlení“. *ERA 21 10 (3)*: 57-58.
- Sládek, J., M. Mikeszová. 2010. „Potenciální finanční nedostupnost bydlení: problém deregulace.“ *ERA 21 10(3)*: 58 – 61.
- Kadlecová, M. 2010. „Vývoj cen bytů v krajích v letech 2000-2009“, *ERA 21 10(3)*: 56.
- Kostecký, T., J. Vobecká. 2010. „Souvisí úroveň porodnosti s finanční dostupností bydlení?“. *ERA 21 10 (3)*: 62-63.
- Kuda, F. 2010. „Strukturovaná dokumentace stavebních objektů“, *Správce bytových domov 2/2010*: 19-21 (ISSN 1336-7919)
- Kuda, F., V. Koudela 2010. „Technicko ekonomické řešení údržby a obnovy bytových domů“, *Správce bytových domov 4/2010*: 5-10 (ISSN 1336-7919).

Popularizační statě

- Lux, M. 2010. „Moderní nástroje sociálního bydlení pro mladé rodiny“. *Socioweb 5/2010*.

Mikeszová, M. „Bezdomovství v Praze a ve větších městech Středočeského kraje“ *Socioweb* 5/2010.

Výzkumné zprávy

Mikeszová, M., M. Kadlecová, I. Kociánová, J. Česelský, M. Ferko, V. Šmidák. 2010. *Šetření skupin akutně ohrožených sociálním vyloučením v Praze, Středočeském, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji. Závěrečná zpráva z aktivity A1001*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, str. 31.

Kostecký, T., Vobecká, J., Ferko, M., Kadlecová, M. 2010. *Vnitroregionální rozdíly v dostupnosti bydlení v Praze, Středočeském, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji. Závěrečná zpráva z aktivity A1004*. Praha: Sociologický ústav AV ČR.

Ostatní publikace

Sunega, P. 2010. *Zhodnocení finanční dostupnosti bydlení, kvantifikace sociálně potřebných domácností a návrhy na zavedení systému propustného (podporovaného) bydlení v Roudnici nad Labem - podkladová studie*. Studie pro Agenturu pro sociální začleňování v romských lokalitách při Úřadu vlády ČR, 80 s.

Lux, M., Grabmüllerová, D. 2010. *Garantované bydlení – pilotní projekt*. Podklad pro Agenturu pro sociální začleňování v romských lokalitách při Úřadu vlády ČR, 22 s.

Mikeszová, M. 2010. *Dostupnost bydlení ve městě Holešov a návrh systému propustného bydlení - podkladová studie*. Praha: Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách, 33 s.

Příspěvky na konferencích a workshopech

Lux, M., P. Sunega. 2010. *Vliv regionálních rozdílů ve finanční dostupnosti bydlení na migraci za prací*. II. národní workshop „Proměny bydlení“, Ostrava, 18.2. 2010.

Mikeszová, M., J. Sládek. 2010. *Potenciální finanční nedostupnost nájemního bydlení z regionálního pohledu*. II. národní workshop „Proměny bydlení“, Ostrava, 18.2. 2010.

Kostecký, T., J. Vobecká 2010. *Dostupnost bydlení a demografické chování mladých v České republice – empirická analýza vzájemných souvislostí*. II. národní workshop „Proměny bydlení“, Ostrava, 18.2. 2010.

Kadlecová, M. 2010. *Vývoj cen bytů a nájemného v krajích a krajských městech ČR jako významný podklad pro zjištění disparit ve finanční dostupnosti bydlení v letech 2000 – 2008*. II. národní workshop „Proměny bydlení“, Ostrava, 18.2. 2010.

Poledník, M. 2010. *Nabídka zastavitelných ploch pro bydlení v územních plánech obcí – vliv na disparity ve fyzické dostupnosti bydlení*. II. národní workshop „Proměny bydlení“, Ostrava, 18.2. 2010.

Zdařilová, R. 2010. *Hodnocení existujících nástrojů státu, které jsou zaměřeny na zvýšení fyzické dostupnosti bydlení a snížení regionálních disparit ve fyzické dostupnosti bydlení*. II. národní workshop „Proměny bydlení“, Ostrava, 18.2. 2010.

Lux, M. 2010. *Regionální disparity v dostupnosti bydlení – představení projektu*. III. národní workshop „Nové nástroje bytové politiky“, Brno, 21.9. 2010.

Sunega, P. 2010. *Nástroje ke zvýšení pracovní mobility v ČR: kombinovaná databáze práce a bydlení*. III. národní workshop „Nové nástroje bytové politiky“, Brno, 21.9. 2010.

Mikeszová, M. 2010. *Systém garantovaného bydlení*. III. národní workshop „Nové nástroje bytové politiky“, Brno, 21.9. 2010.

- Kadlecová, M., H. Vařejková 2010. *Zvýšení variability bytového fondu - nástroje ke zvýšení finanční a fyzické dostupnosti bydlení u domácností potenciálně i akutně ohrožených finanční nedostupností bydlení – senioři*. III. národní workshop „Nové nástroje bytové politiky“, Brno, 21.9. 2010
- Poledník, M. 2010. *URBANKA, urbanistická kalkulačka pro optimalizaci nabídky zastavitelných ploch pro bydlení v územních plánech obcí – vliv na disparity ve fyzické dostupnosti bydlení*. III. národní workshop „Nové nástroje bytové politiky“, Brno, 21.9. 2010
- Lux, M., P. Sunega. 2010. *The private rental housing in the Czech Republic: growth and decline*. Mezinárodní seminář pracovní skupiny ENHR “The future of the Private Rental Sector“, St. Marienthal, Německo, 6.-9.2. 2010.
- Mikeszová, M. 2010. *Social Exclusion and Housing in the Czech Republic: Pathways to Permanent Housing*. European Network for Housing Research Conference, Istanbul, Turecko, 4.-7.7. 2010.
- Lux, M. 2010. *The Future of Housing Systems after the Transition: The Case of the Czech Republic*. European Network for Housing Research Conference, Istanbul, Turecko, 4.-7.7. 2010.
- Česelský, J., R. Zdařilová. 2010. *Evaluation of existing tools of state, regions and communities to increase housing physical availability and affordability*. European Network for Housing Research Conference, Istanbul, Turecko, 4.-7.7. 2010.
- Mikeszová, M. 2010. *Bytová politika a bytová situace v ČR. Dostupnost bydlení pro nízkopříjmové domácnosti v České republice*. Mezinárodní workshop „Dostupnost bývání pro nízkopříjmové skupiny“, Bratislava, Slovensko, 30.9. 2010.
- Mikeszová, M. 2010. *Systém garantovaného bydlení*. Konference „Centrom - Problematika bydlení romských komunit“, Hradec Králové, 17. 6. 2010.
- Mikeszová, M. 2010. *Systém garantovaného bydlení*. Konference „Centrom - Problematika bydlení romských komunit“, Karviná, 23.9. 2010.
- Lux, M. 2010. *Podpora dostupnosti bydlení pro lidi akutně ohrožené sociálním vyloučením – mezinárodní perspektiva a návrhy opatření v ČR*. Seminář pro zástupce neziskového sektoru. Úřad vlády ČR, Strakova akademie, Praha, 14.4. 2010.
- Morisseau, A. 2010. *Zkušenosti francouzské bytové politiky v oblasti pomoci domácnostem akutně ohroženým finanční nedostupností bydlení*. Seminář pro zástupce neziskového sektoru. Úřad vlády ČR, Strakova akademie, Praha, 14.4. 2010.
- Lux, M. 2010. *Podpora dostupnosti bydlení pro lidi ohrožené sociálním vyloučením – návrhy opatření*. Konference k návrhu koncepce sociálního bydlení, Úřad vlády ČR, Strakova akademie, Praha, 9.6. 2010.
- Morisseau, A. 2010. *Zkušenosti francouzské bytové politiky v oblasti částečného prostřednictví a krytí rizik vyplývajících z pronajímání bytů. Příklad Agentury AIVS (nezisková organizace)*. Konference k návrhu koncepce sociálního bydlení, Úřad vlády ČR, Strakova akademie, Praha, 9.6. 2010.
- Lux, M. 2010. *Nová podoba sociálního bydlení jako prostředek sociálního začleňování*. Konference „Chudoba, záležitost nás všech“, Univerzita Hradec Králové, Hradec Králové, 20.-21.10. 2010.
- Kadlecová, M., H. Vařejková. 2010. *Zvýšení variability bytového fondu - nově navržený nástroj přispívající ke zvýšení dostupnosti bydlení pro seniory*. Pracovní workshop s nově zvolenými zastupiteli v městských částech a města Brně, zástupci Rady seniorů a bytového odboru MMB. Brno, Sál Bedřicha Bakaly, 9. 12. 2010.
- Hadlač, M. 2010. *Pomůcka pro zvážení rozsahu nabídky zastavitelných ploch pro bydlení v územních plánech obcí - nový nástroj pro snižování disparit ve fyzické dostupnosti*. Konference „Územní plánování a GIS 2010“, Bítov, 9. – 11.6. 2010.

- Ferko, M. 2010. *Mikroregionální disparity Moravskoslezského kraje ve fyzické dostupnosti bydlení v geografickém informačním systému*. In Den tvůrčích činností Moravskoslezského kraje, 4. ročník konference, 6.4.2010. Slezská univerzita v Opavě, Opava 2010. s 23-28. ISBN 978-80-7248-588-8.
- Zdařilová, R. 2010. *Bytové domy a přístupné bydlení pro všechny*. Konference „Bydlení (ne)jen pro osoby se zdravotním postižením“, NRZP ČR, Praha 20.5.2010.
- Zdařilová, R. 2010. *Modulová koupelna OMNIA pro seniorské a bezbariérové bydlení*. Konference „Senior Living“, Ledax, Pardubice, 9.-10.11.2010.
- Česelský, J. 2010. *Správa budov – nový fenomén rezidenčních investic*. Konference „Facility management 2010“, Bratislava, 29.-30. 9. 2010.
- Kuda, F., V. Koudela 2010. *Dokumenty související s technicko-ekonomickým stavem stavebních objektů*. Sborník referátů 12.ročníku konference Regenerace bytových domů-Dynamika proměn bydlení, 18.2.2010, ISBN 978-80-248-2184-9, str. 71-76.
- Kuda, F., M. Ferko, V. Koudela. 2010. *Vývoj degradace stavebního objektu s využitím MDM*. Zborník prednášok z 18. medzinárodnej konferencie „Vykuovanie 2010“, 1.-5.3.2010 Lúbovnianské kapele-hotel soorea Lubovňa, ISBN 978-80-89216-32-1, str. 487-490.
- Kuda, F., M. Ferko, V. Koudela. 2010. *Využití ISKN při správě majetku*. Zborník prednášok z 8. konferencie s medzinárodnou účasťou „Facility management 2010“, 29.-30.9.2010, Bratislava, ISBN 978-80-89216-34-5, str. 63-67.
- Kuda, V., F. Kuda, J. Sedlecký. 2010. *Deset let snažení o novou tvář jednoho brownfieldu aneb co nového na ostravské Černé louce?* Sborník referátů 15. mezinárodní konference Městské inženýrství Karlovy Vary 2010, 11.6.2010, Ediční středisko VŠB-TU Ostrava 2010, ISBN 978-80-248-2229-7, str. 67-76.

Služební cesty

V roce 2010 se uskutečnily tři dvoudenní koordinační schůzky řešitelského týmu: 11.-12.3.2010 v Hnanicích, 24.-25.6. v Karviné a 2.-3.12. 2010 v Berouně. Na schůzkách byly koordinovány aktivity v rámci jednotlivých řešitelských pracovišť, ale zejména kriticky hodnoceny metodické i prezentační přístupy k řešení jednotlivých aktivit. Programy schůzek i jednotlivé prezentace účastníků koordinačních schůzek byly vždy následně umístěny na internetových stránkách projektu www.disparity.cz, kde je mohou shlédnout všichni návštěvníci stránek. Dvou koordinačních schůzek ze zúčastnili i zástupci odboru odpovědného za přípravu bytové politiky Ministerstva pro místní rozvoj, včetně vedoucích odboru. Součástí koordinačních schůzek byla i prezentace bytových politik v obcích, kde se schůzky konaly.

Mimo tři koordinační schůzky řešitelského týmu (v Hnanicích, Karviné a Berouně), doplňkových jednodenních schůzek zástupců řešitelských pracovišť nad řešením partikulárních metodologických problémů v Praze, Brně a Ostravě a účasti na dvou národních workshopech, které organizoval přímo řešitelský tým (v Ostravě a Brně), proběhly v průběhu roku 2010 dodatečné služební cesty potřebné k úspěšnému naplnění cílů projektu:

- Služební cesta Martina Luxe a Petra Sunegy 5.-7.2. 2010 na mezinárodní seminář pracovní skupiny European Network for Housing Research věnující se problematice vývoje soukromého nájemního bydlení a jeho využití pro účely sociálního (garantovaného) bydlení pod názvem “The future of the Private Rental Sector“. Na semináři byl prezentován společný příspěvek *The private rental housing in the Czech*

Republic: growth and decline, který bude po zapracování situace v Estonsku (společně s Anneli Kährik) využit pro publikaci v zahraničním odborném časopise;

- Služební cesta Martina Luxe na seminář pro zástupce obcí Královehradeckého kraje organizovaný krajským úřadem Královehradeckého v Hradci Králové dne 4.3. 2010. Na semináři byl prezentován příspěvek *Podpora dostupnosti bydlení pro lidi akutně ohrožené sociálním vyloučením – mezinárodní perspektiva a návrhy opatření v ČR*;
- Služební cesta Martiny Mikeszové na konferenci „Centrom – problematika bydlení romských komunit“ organizované 17.6. 2010 neziskovou organizací Centrom, o.p.s., zejména pro zástupce neziskových organizací v Hradci Králové – náklady byly plně hrazeny zvací stranou. Na semináři byl prezentován příspěvek *Systém garantovaného bydlení*;
- Služební cesty Martiny Mikeszové a moderátorky skupinových diskusí Olgy Brožové za účelem realizace skupinových diskusí se zástupci skupin domácností akutně ohrožených sociálním vyloučením do Ostravy (22.6. 2010) a Brna (28.6. 2010). Realizace skupinových diskusí byla součástí aktivity A1001 řešené v roce 2010; moderátorka a psycholožka Olga Brožová byla přijata pro účel řízení diskusí na dohodu o provedení práce;
- Služební cesta Martiny Mikeszové a Martina Luxe na mezinárodní konferenci European Network for Housing Research v Istanbulu 3.-7.7. 2010. Na konferenci byl prezentován příspěvek Martiny Mikeszové *Social Exclusion and Housing in the Czech Republic: Pathways to Permanent Housing* a příspěvek Martina Luxe *The Future of Housing Systems after the Transition: The Case of the Czech Republic*;
- Služební cesta Martiny Mikeszové na konferenci „Centrom – problematika bydlení romských komunit“ organizované 23.9. 2010 neziskovou organizací Centrom, o.p.s., v Karviné – náklady byly plně hrazeny zvací stranou a opět byl prezentován příspěvek *Systém garantovaného bydlení*;
- Služební cesta Martiny Mikeszové na mezinárodní workshop „Dostupnosť bývania pre nízko-príjmové skupiny“ pořádaném 30.9. 2010 v Bratislavě slovenským Sociologickým ústavem Akademie věd. Na workshopu byl prezentován příspěvek *Bytová politika a bytová situace v ČR. Dostupnost bydlení pro nízko-príjmové domácnosti v České republice*;
- Služební cesta Martina Luxe na konferenci „Chudoba, záležitost nás všech“ pořádané Oblastní charitou v Hradci Králové v prostorách Univerzity Hradec Králové 20.-21.10. 2010. Na konferenci byl prezentován příspěvek *Nová podoba sociálního bydlení jako prostředek sociálního začleňování*;
- Služební cesta Martiny Mikeszové a Petra Sunegy do Dobré vody u Toužimi dne 8.11. 2010, kde se uskutečnila schůzka s předsedkyní správní rady o.s. Český západ a kde byly získány informace o fungování unikátního a úspěšného projektu komunitního bydlení tohoto sdružení v Dobré Vodě u Toužimi. Tyto poznatky byly využity při formulaci nástrojů bytové politiky pro domácnosti akutně ohrožené sociálním vyloučením;
- Služební cesta Martina Luxe 9.11. 2010 do Vídně, kde se uskutečnila schůzka potenciálních řešitelů projektů Central Europe Programme administrovaných v ČR Ministerstvem pro místní rozvoj, Strategic Call 2nd step, a to pro Koncept 6: Innovative housing and care solutions for the elderly and vulnerable persons in Central European cities. Potenciální účast v tomto mezinárodním projektu (předběžně 14 řešitelů z 8 střeoevropských zemí) by napomohla aplikaci nástrojů zacílených na zvýšení finanční dostupnosti bydlení domácnosti ohrožených finanční nedostupností bydlení, zejména pak seniorů v ČR;

- Služební cesta Petra Sunegy 8.-9. 12. 2010 do Vídně, kde se uskutečnila schůzka italským koordinátorem již vybraných řešitelů projektu Central Europe Programme, Strategic Call 2nd step, a to pro Koncept 6: Innovative housing and care solutions for the elderly and vulnerable persons in Central European cities. Na schůzce byla definována role jednotlivých partnerů, jejich zapojení do jednotlivých WP, přesnější definice obsahové náplně a aktivit v rámci jednotlivých WP a předběžně diskutován rozpočet podávaného projektu;
- Služební cesta M. Kadlecové a H. Vařejkové 20.5. 2010 do Prahy na setkání s členy Občanského sdružení majitelů domů, bytů a dalších nemovitostí v ČR, kde byl prezentován nástroj „Zvýšení variability bytového fondu“;
- Služební cesta M. Kadlecové do Berlína 28. a 29. 3. 2010, kde se uskutečnila schůzka potenciálních řešitelů projektů Central Europe Programme administrovaných v ČR Ministerstvem pro místní rozvoj, Strategic Call 3, a to pro projekt Urban Conversion Laboratory. Potenciální účast v tomto mezinárodním projektu (předpoklad účasti 11 řešitelů z 6 středoevropských zemí) by napomohla aplikaci nástrojů zacílených na zvýšení fyzické dostupnosti bydlení a zlepšení obytného prostředí malých a středních měst;
- Služební cesta M. Kadlecové a H. Vařejkové 25. – 26. 5. 2010 do Jablonce nad Nisou na konferenci „Udržitelný rozvoj měst“ s prezentací nástroje „Zvýšení variability bytového fondu“;
- Služební cesta H. Vařejkové 14. 6. 2010 do Prahy za účelem konzultace legislativní problematiky nástroje s řešitelským pracovištěm SOÚ AV ČR;
- Služební cesta H. Vařejkové 22. 6. 2010 do Prahy za účelem prezentace nástroje „Zvýšení variability bytového fondu“ řediteli SFRB JUDr. Janu Wagnerovi;
- Pravidelné služební cesty M. Poledníka (1x měsíčně) za účelem koordinace prací zajišťovaných řešitelským týmem IRI;
- Služební cesta M. Hadlače 9.- 11. 6. 2010 do Bítova, účast na konferenci „Územní plánování a geografické informační systému 2010“, kde jím byl prezentován nástroj „Zvýšení variability bytového fondu“;
- Služební cesta Jana Česelského na mezinárodní konferenci European Network for Housing Research v Istanbulu 3.-7.7. 2010. Na konferenci byl prezentován příspěvek Jana Česelského a Renaty Zdařilové *Evaluation of existing tools state, regions and communities to increase housing physical availability and affordability*.
- Služební cesta Františka Kudy, Jana Česelského a Renaty Zdařilové na 8. konferenci se zahraniční účastí „Facility management 2010“, Bratislava 29.-30. 9. 2010.
- Služební cesta Františka Kudy, Vítězslava Kutý, Jana Česelského a Renaty Zdařilové na 2.mezinárodní konferenci „Bytové domy – moderní formy výstavby a revitalizace“ v Praze 4.11. 2010.

Čerpání přidělených finančních prostředků a ostatní

Rozpočet projektu byl vyčerpán v souladu s finančním zdůvodněním projektu s výjimkou drobných přesunů mezi jednotlivými dílčími položkami, které však byly v souladu s podmínkami a pravidly pro podávání návrhů projektů (jednalo se o přesun do výše 15 % přiznané podpory z příslušné rozpočtové položky).

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., v roce 2010 využil prostředky z FÚUP zcela v souladu s navrženým a později schváleným čerpáním dle periodické zprávy z roku 2009: 59 436,- Kč

z položky čerpání cestovné bylo využito na krytí nákladů účasti na mezinárodní konferenci ENHR v Istanbulu a 15 000,- Kč z položky čerpání ostatní osobní náklady bylo využito na uhrazení osobních nákladů z dohody s externím spolupracovníkem – Anne Morisseau. Do FÚUP pro čerpání v roce 2011 bylo převedeno 108 tis. Kč (4,9 % z poskytnuté účelové dotace), a to pouze v položce čerpání „služby“. Tyto prostředky budou v roce 2011 využity pro uhrazení nákladů souvisejících s organizací mezinárodní konference a vydáním výsledné vědecké monografie, tedy úhradou nákladů souvisejících s diseminací výsledků projektu v položkách čerpání „služby“ a „specifické náklady – zveřejnění výsledků“. Efektivní diseminace výsledků projektu je důležitou podmínkou jejich následného využití v praxi.

Institut regionálních informací vyčerpal v roce 2010 veškeré určené prostředky v souladu s grantovou přihláškou, tj. částku 1 504 tis. Kč, což představuje veškeré plánované výdaje související s řešením čtvrtého roku projektu včetně všech plánovaných výdajů souvisejících s rozšířením projektu v roce 2010 a to v souladu s jednotlivými plánovanými položkami. V rámci pravidel o možnosti přesunu 15% z přiznané podpory v rámci jednotlivých položek byla převedena částka Kč 5 tis. z položky provoz a údržba a částka 4 tis. Kč z položky materiál do položky „specifické náklady“; k jiným změnám oproti čerpání plánovaného rozpočtu v dílčích položkách nedošlo.

V roce 2010 došlo k dílčím změnám v řešitelském týmu Institutu regionálních informací, s.r.o a Sociologického ústavu AV ČR. Z týmu IRI byla uvolněna Lucie Lukášková a to z důvodu ukončení pracovního poměru v IRI dohodou. Do řešitelského týmu Institutu regionálních informací byla od 1. září 2010 doplněna Ing. Jaroslava Dostálová jako personální náhrada za Lucii Lukáškovou, tedy v pozici ostatní řešitel, která řeší technicko-organizační zajištění týmu. Do řešitelského týmu SOU byla na přechodnou dobu pro zajištění nezbytných administrativních úkonů přijata Kateřina Bernardyová; pro řešení partiálních úkolů v rámci plánovaných aktivit byly na dohodu o provedení práce do řešení úkolů projektu zapojeni rovněž Anne Morisseau, Daniela Grabmüllerová, Olga Brožová, Vojtěch Bartoš a Ján Palguta. Od 1.2.2010 má Vysoká škola báňská-Technická univerzita Ostrava nového rektora prof. Ing. Ivo Vondráka, CSc., který je statutárním zástupcem organizace.